

ماهی از سر گنده گردد، نی ز دم!

امیرجوهری لنگرودی

andishe.gbg@hotmail.com

چه نیک گفته‌اند: سالی که نکوست از بهارش پیداست!

سالی که با گرانی و نداری و تورم بیش از پنجاه درصدی و فقر نود درصدی مردم شروع شده و میره که توده رنج و کار جامعه را از پا درآورد و خانه نشینان شان سازد. نقدینگی این مردم در کجای دلشان خوابیده بود تا در راه افزایش تولید به کار گیرند؟

در خبرها آمده خامنه‌ای در بخشی از پیام نوروزی، با اشاره به نامگذاری سال ۱۴۰۳ به «جهش تولید با مشارکت مردم»، حوادث سال قبل را با وجود تلاش‌های دولت، مردم و بخش خصوصی مانع از تحقق کامل این شعار خواند و گفت: «امسال شعار و مسئله اصلی همچنان اقتصادی و ناظر به مسئله سرمایه‌گذاری است چرا که جهش تولید و برطرف کردن مشکلات معیشتی در گرو تحقق سرمایه‌گذاری در تولید است.» و با تأکید بر نقش زمینه‌ساز دولت برای سرمایه‌گذاری مردم در بخش تولید گفت: «البته در جایی که مردم انگیزه یا توان سرمایه‌گذاری ندارند دولت می‌تواند به عنوان جایگزین و نه رقیب مردم وارد میدان شود و سرمایه‌گذاری کند.» خامنه‌ای لازمی تحقق سرمایه‌گذاری

در تولید را ایجاد عزم و انگیزه جدی در دولت و مردم دانسته و گفته: «کار دولت، زمینه‌سازی و برداشتن موانع تولید و کار مردم، وارد کردن سرمایه‌های خرد و کلان خود در راه تولید است که در این صورت سرمایه‌ها دیگر به سمت امور مضر همچون ارز و طلا نخواهد رفت و در این زمینه بانک مرکزی و دولت نقش مؤثری دارند.

خامنه‌ای با این مقدمات مطول و مبتذل هرساله‌اش شعارسال ۱۴۰۴ را «سرمایه‌گذاری برای تولید» نامیده و ابراز امیدواری کرد با برنامه‌ریزی دولت و مشارکت مردم، گشایشی در امر معیشت ایجاد شود.»

همانگونه که سال‌های پیشتر نیز نوشته‌ام؛ شأن نزول این نام‌گذاری‌ها برای خالی نبودن عریضه است، یعنی من بر فراز قله هستم و تعیین می‌کنم.

از ۱۳۸۷ تا به امروز، خامنه‌ای هر بهار را به سببی نام‌گذاری کرده‌است:

سال ۱۳۸۷ را «نوآوری و شکوفایی»، سال ۱۳۸۸ را «حرکت مردم و مسئولین به سوی اصلاح الگوی مصرف»، سال ۱۳۸۹ را «همت مضاعف و کار مضاعف»، سال ۱۳۹۰ را «جهاد اقتصادی»، سال ۱۳۹۱ را «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی»، سال ۱۳۹۲ را «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی»، سال ۱۳۹۳ را «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی»، سال ۱۳۹۴ را «دولت و ملت همدلی و هم‌زبانی»، سال ۱۳۹۵ را «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل»، سال ۱۳۹۶ را «اقتصاد مقاومتی تولید - اشتغال»، سال ۱۳۹۷ را «حمایت از کالای ایرانی»، سال ۱۳۹۸ را «رونق تولید»، سال ۱۳۹۹ را «جهش تولید»، سال ۱۴۰۰ را «تولید پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»، سال ۱۴۰۱ را «تولید، دانش بنیان، اشتغال آفرین» سال ۱۴۰۲ را «مهار تورم، رشد تولید» و سال ۱۴۰۳ را «جهش تولید با مشارکت مردم» نام نهاده. (۲ و ۳)

با کمی دقت در فاصله هفده (۱۷) ساله‌ی این نام‌گذاری‌ها، دقیقاً نه (۹) بار کلمه "تولید" را ذی‌مدخل دانسته. بدون اینکه کمترین رونقی در امر تولید داخل حاصل آید.

ایران با بحران و ورشکستگی همه‌جانبه‌ی سیاسی- اجتماعی و فرهنگی در چنگال زالوصفتانی دست و پا می‌زند که نتیجه آن تا به امروز به فلاکت عمومی انجامیده است. امروز در کشور ما ۹۰ درصد سپرده‌های مالی، تنها در اختیار ده درصد از اشخاص و سرمایه‌داران وابسته به حکومت است. یعنی در ایران

افرادی هستند که بالای ۱۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه دارند. این شکاف طبقاتی به حدی است که نمونه آن شاید در هیچ جای دنیا یافت نشود و اگر هم باشد، بسیار و بسیار نادر است. این میلیادرها بدون اینکه کالایی تولید نمایند در چرخه‌ی زد و بندهای حکومتی به ثروت‌های بادآورده‌ای دست می‌یابند که نتیجه آن تورم لجام گسیخته‌ای است که حاصلی جز فقر و فلاکت، بی‌خانمانی و اعتیاد و نداری آحاد مردم در دل خود ندارد.

پرسش اساسی اینست که: در اساس تورم روی چه کسانی فشار می‌آورد؟ و پرسش اساسی‌تر اینست که امر «سرمایه‌گذاری در تولید»، توسط چه کسانی باید صورت گیرد؟ سرمایه‌گذار خارجی در عرصه بین‌المللی؟ سرمایه‌داری ایرانی مقیم خارج از کشور؟ یا سرمایه‌گذاری داخل کشور؟ در شرایطی که ابعاد تحریم همچنان بر فراز اقتصاد کشور ما در حرکت است و طی پنج سال گذشته تا به امروز تورم رشد سرسام‌آوری یافته و کاسبان تحریم که اصلی‌ترین صاحبان سرمایه در کشور هم هستند، به لجام گسیخته‌ترین شکل در حال چپاول جامعه‌اند. غیر از دزدان و اختلاس‌گران، مافیای در قدرت، پول‌شویان بازار، کسی است که برای افزایش «تولید»، دست به «سرمایه‌گذاری» بزند؟ اصلاً این مردم آهی در بساط دارند که برای افزایش تولید رقمی منظور دارند؟

نکته قابل تعمق اینست که: خامنه‌ای در مقطع اعلام نام‌گذاری امسال، به شکست سیاست‌های اقتصادی خود به نوعی اعتراف کرده، اما «حوادث سال قبل را با وجود تلاش‌های دولت، مردم و بخش خصوصی مانع از تحقق کامل این شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» نامید و بی‌آنکه از این «حوادث» مشخصاً نام ببرد، مدعی شده «بنابر این امسال شعار و مسئله اصلی همچنان اقتصادی و ناظر به مسئله سرمایه‌گذاری است چرا که جهش تولید و برطرف کردن مشکلات معیشتی در گرو تحقق سرمایه‌گذاری در تولید است.» (مأخذ پیشین)

در این میان همه‌ی لاشخورهای «آقا» فرموده مثل هر سال به صف شدند پا خاستند و افاضات خود ویژه‌ای برای این نام‌گذاری «آقا» خواسته در دستور کار خویش گرفتند. از چاپچی‌های بنرهایی که رنگ و مرکب و پارچه و دستگاه چاپ‌اش چینی‌ست تا دولت، کارگروه تشکیل داده مشغول عرض ارادت و بندگی و آستان بوسی شده‌اند تا از نمد این نام کلاهی بسازند. محسنی از‌های رئیس قوه قضاییه، رو به سوی ایرانیان خارج کشور برای سرمایه‌گذاری تولید در داخل کشور آورده است. کاظم صدیقی امام جمعه تهران، سنگ تمام گذاشت و با گریه‌ی مدام خویش، تولید را محور زندگی مردم دانست. اطاق بازرگانی که اینگونه امور را بُو می‌کشد نیز از راه رسید و راهکار خود را ارائه داد.

از قول معاون اول رئیس جمهوری عارف خبر دادند که: «کارگروه ویژه برای پیگیری شعار سال ۱۴۰۴ با هدف هماهنگی و تسهیل سرمایه‌گذاری در بخش تولید و رفع موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاران در حوزه معاون اول رئیس‌جمهور تشکیل شده است. کارگروه «سرمایه‌گذاری برای تولید» با حضور مقامات و نمایندگان دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با شعار سال، برنامه ریزی‌های لازم را برای حمایت از طرح‌های تولیدی و اشتغال‌آفرین در دستور کار خواهد داشت... کارگروه موظف است تا با رصد دقیق چالش‌های موجود، راهکارهای عملیاتی برای رفع موانع پیش‌رو سرمایه‌گذاران ارائه دهد. جلسات این کارگروه به صورت مستمر و تا پایان سال ۱۴۰۴ تشکیل خواهد شد.» (۴)

محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه هم وارد گود شده و گفته: «... موضوعی که در سرمایه‌گذاری مؤثر است، نقدینگی است، بخشی از نقدینگی از طریق بانک‌ها تأمین می‌شود. دادستانی کل کشور یک هماهنگی با بانک‌ها انجام می‌دهد و بازرسی کل کشور نیز نظارت می‌کند تا تسهیلاتی که داده می‌شود عمدتاً به سمت تولید برود. این گونه نباشد که افراد تسهیلات برای تولید از بانک‌ها دریافت کنند و در راه دیگری صرف کنند. سرمایه‌گذاری نیاز به سرمایه دارد و بخشی از آن با کمک ایرانیان خارج از کشور تأمین می‌شود. قوه قضاییه سه سال است بر موضوع حمایت از سرمایه‌گذاری ایرانیان خارج تأکید دارد. قوه قضاییه از ایرانیان خارج از کشور برای سرمایه‌گذاری تولید در داخل کشور حمایت می‌کند.» (۵)

کاظم صدیقی در اولین نماز جمعه تهران هم برای این‌که از قافله عقب نماند گفت: «تولید، محور زندگی مردم است. تولید، اشتغال، رهاورد، آبادانی و پیشرفت کشور را به همراه دارد. اما تولید لوازمی دارد که یکی از آن‌ها سرمایه‌گذاری است. وظیفه دولت ریل‌گذاری برای زندگی مردم است. دولت، چراغ روشن می‌کند، دولت، برنامه ریزی می‌کند. دولت، رقیب مردم نیست، دولت، راهنما و امین مردم است. لذا باید با کارشناسان امین بنشینند و راه برای برنامه ریزی پیدا کنند... مردم باید بدانند وقتی سرمایه‌گذاری می‌کنند حسودها و چشم‌تنگ‌ها نمی‌گویند این‌ها سرمایه‌گذارانی هستند که خون مردم را در شیشه می‌کنند.» (۶)

یحیی اسحاق رئیس اتاق بازرگانی ایران و عراق، در باب نام‌گذاری امسال خامنه‌ای می‌گوید: «... متأسفانه در سال‌های گذشته، یکی از چالش‌های اصلی کشور، عدم سرمایه‌گذاری کافی، حتی در حد جبران استهلاک‌ها بوده است. سرمایه‌گذاری، الزامات خاص خود را دارد، سرمایه‌گذاری تنها با خواست و اراده محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند ایجاد فضایی امن و مناسب است. فضایی که

در آن سرمایه‌گذار، اعم از دولتی، خصوصی یا خصولتی، نسبت به توانمندی، صداقت و شفافیت مدیران و مجریان اطمینان حاصل کند.» (۷)

حاصل کلام اینکه: نام گذاری بی ثمر را نباید به مثابه یک شعار بد شگون، در خلا داد و خود را خشنود ساخت. تحول اجتماعی را یک فرد به عنوان سایه خدا، به تنهایی نمی‌تواند بر جامعه تحمیل نماید. روشن و آشکار است، هر حرکت توده‌ای به نفع یک جبهه‌ی توده‌ای عظیم‌تر، با دفاع از ابتدایی‌ترین نیازمندی‌ها و مطالبات شروع شده و به تدریج که این مبارزه بسط و توسعه یافته، اشکال و شعارهای مبارزه‌ی خود را تغییر می‌دهد. امروز که آن جبهه‌ی توده‌ای قدرتمند را نساختیم و هر کداممان به تنهایی خود را در عرصه‌ی مبارزه پیشقدم و پیشگام می‌دانیم و آدمکشان و آدم‌فروشان نظام به شکل یک دیوار حائل برابر هر سطح از پیشروی جامعه ما از خود با هزارویک ترغیب مانند احضار، بازداشت، زندان، تبعید و اخراج از کار و پرونده‌سازی که حربه‌های نخ‌نمای آن در هر مرحله‌ای دهن باز کرده است و سرانجام برپا داشتن طناب دار، دفاع می‌کنند، صرف صدور تیزترین و برنده‌ترین شعارها و برگزیدن نام‌ها طلایی به تنهایی، راهگشا نبوده و راه بجایی نمی‌برد.

نظام جمهوری اسلامی بدبو و بد شگون، بدمنش و بد طینت، بد منظر و بد طعم، بد نقش و بد نهاد، بد سرشت و بد فرجام، بد گوهر، بد رفتار و بدسگال در تمامی شئون زندگی مردم ایران است. از درون گنبدیده و این گنبدیدگی محصول ویرانی و خانه خرابی سرنظام است. چه نیگ گفته‌اند: "ماهی از سر گنده گردد، نی ز دم" این خرابی از نوک بر پیکره آن سرایت کرده است!

باشد که بهار خرمی بخش، این زمستان جان سخت را به همت سازمانیافتگی و مبارزه متشکل مردمان ما، از حیات جامعه بزداید و آبادانی و فرح‌بخشی را بر کشور بازآورده و ویرانی به بارآمده از نکبت نظام اسلامی، به حیات روزمره مردمان جامعه بازگردانده شود.

باری امید و آرزو، نشانه‌ی بشارت و خرمی زندگی در سایه سار مقاومت و ایستادگی است که کهنه‌چو بیرون رود، نو به در آید.

شکل‌گیری حاکمیت مردم به وسیله‌ی خود مردم، حیاتی‌ترین پیش شرط رهایی طبقه‌ی ماست و هرچیزی که برای مردم و بدون مردم باشد، خود در اساس پوششی برای تسلط بر مردم تلقی می‌گردد. نباید قیم مردم و توده‌ی مطالبه‌گری بود که امروز در ارتش بیکاران و گرسنگان دهان گشوده‌اند و فریاد بر می‌دارند

و آواز سرمایه‌دهند که ما تنها و تنها به تغییر وضعیت موجود و برای دستیابی به آزادی، برابری، دموکراسی به امر سازماندهی و سازمانگری مبارزه‌ی طبقاتی و بسیج هرچه وسیع‌ترکنشگران اجتماعی نیازمندیم. حال اگر همه و همه‌ی این کنش عظیم مبارزه‌ی طبقاتی و جنبش آزادیخواهی را در کنار هم جای دهیم، نام نهادن سال ۱۴۰۴، به مانند سال‌های پیش به نام «سرمایه‌گذاری در تولید»، برای مردمی که آهی در بساط خود ندارند، توهین به شعور آنان و باز گذاشتن دست دزدان و اغواگران سرمایه‌داری‌ها و چپاولگری‌ست که بیش از چهار دهه مملکت را می‌چاپند و به پول شویی مشغولند و این نام‌گذاری، همانا بسان تکرار آن نام‌گذاری‌های بی‌پایه‌خامنه‌ای، همچون سال‌های پیش، شوخی تلخ و بی‌پایه‌ای بیش نیست.

شنبه ۳۰۲ فروردین ۱۴۰۴ برابر با ۲۲ مارس ۲۰۲۵

منابع:

(۱) خبرآنلاین، رهبر انقلاب سال جدید را سال «سرمایه‌گذاری برای تولید» نامگذاری کردند

<https://www.khabaronline.ir/news/2039998>

(۲) امیرجواهری لنگرودی، روز شمار کارگری، فریاد به "پایان سلامت کن" مردم و نامگذاری‌های بدقواره‌ی سالانه‌ی خامنه‌ای، سال ۱۴۰۲

https://www.andishe.nu/karegari/maghalat/2023/03/24/Yaddashat_namgozari_Noroz_sa_11402_AmiR.pdf

(۳) امیرجواهری لنگرودی، روز شمار کارگری، در حاشیه‌ی توهم نام‌گذاری سالانه‌ی خامنه‌ای "رهبر خود پنداشته‌ی مسلمین جهان، سال ۱۴۰۳

https://www.andishe.nu/karegari/maghalat/2024/03/29/Namegozaari_sal_1343_AmiR.pdf

(۴) خبرگزاری کار ایران - ایلنا، با دستور عارف؛ کارگروه ویژه برای پیگیری شعار سال ۱۴۰۴ تشکیل شد، ۰۱ فروردین ۱۴۰۴

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1613473>

(۵) خبرگزاری کار ایران - ایلنا، محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه، حمایت از ایرانیان خارج از کشور، ۰۱ فروردین ۱۴۰۴

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1613558>

(۶) خبرگزاری کار ایران - ایلنا، کاظم صدیقی، امام جمعه تهران، امروز تولید محور زندگی مردم است، ۰۱ فروردین ۱۴۰۴

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1613454>

(۷) خبرگزاری کار ایران - ایلنا، آل اسحاق: اعتماد کلید جذب سرمایه برای تولید است، ۰۲ فروردین ۱۴۰۴

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1613671>